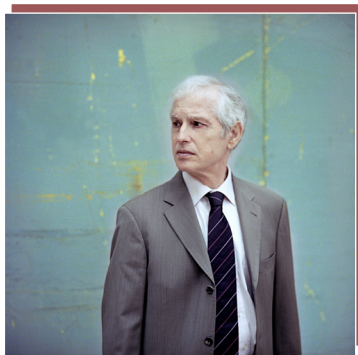


interviu _____

Philippe HERZOG

Fost Membru al Parlamentului European și profesor universitar, președinte fondator al Confrontations Europe



De curând „cuplul” franco-german a publicat o scrisoare în care se făcea apel la instituirea unui Pact pentru competitivitate. Care este opinia dumneavoastră cu privire la această inițiativă? Care este atitudinea Președinției curente a Uniunii Europene în legătură cu acest subiect?

Orice inițiativă care urmărește construirea Uniunii economice este binevenită.

Angela Merkel și Nicolas Sarkozy au decis să aibă inițiativa: ei au propus un Pact pentru competitivitate. După o ezitare inițială, Germania a confirmat cu această ocazie interesul său pentru consolidarea UEM (Uniunea Economică și Monetară) . Noi trebuie să susținem pe deplin principiul unui astfel de Pact care, spre deosebire de exercițiile tehnocratice ineficiente ale „metodei deschise de coordonare”, va lua forma unei „cooperări întărite” cu privire la angajamente concrete.

Cu toate că o astfel de inițiativă este adesea criticată ca fiind un fel de „dictat” franco-german, trebuie să reamintim că este o inițiativă deschisă și mă felicit pentru faptul că România ca și alte cinci țări care nu sunt membre ale zonei euro au acceptat să participe la aceasta.

Faptul că șefii de stat manifestă interes pentru problematica centrală a competitivității și a convergenței va genera o mai mare asumare de către colectivitățile naționale și de către responsabilii lor politici. Aceștia nu se vor mai putea plânge de „constrângerea Bruxelles-ului”... pag 2

în acest număr _____

- 3 Lansare Studii de Strategie și Politici - SPOS 2010
- 3 IER a lansat proiectul Pregătirea Republicii Moldova pentru o zonă de liber schimb cuprinzătoare cu Uniunea Europeană
- 4 Recenzie – Bogdan Murgescu, România și Europa: Acumularea decalajelor economice (1500 – 2010)
- 5 Cercetarea ca branding
- 7 Noua Agenție pentru domeniul Energiei deschisă în Slovenia
- 8 Foaia de parcurs a Comisiei Europene pentru o economie cu emisii reduse de carbon
- 8 Poziția Consiliului European privind situația Libiei
- 9 Summitul Europa 2020
- 10 Lansarea Proiectului de Studii de Strategie și Politici SPOS 2011

analiză / opinie _____

Decizii privind zona euro

Tema stabilității financiare este extrem de puternică în acest an. Consiliul, la propunerea Grupului de lucru pentru guvernarea economică, susține crearea unui Mecanism european de stabilitate, în jurul căruia se concentrează principalele reuniuni ale instituțiilor cu rol în elaborarea și aplicarea politicilor financiare și economice. Mecanismul și Pactul euro plus sunt prioritățile agendei actuale. Moneda euro a fost adoptată până în prezent în 17 state membre ale Uniunii Europene (în ordine cronologică): Belgia, Germania, Irlanda, Spania, Franța, Italia, Luxemburg, Țările de Jos, Austria, Portugalia, Finlanda, Grecia ... pag 6



... cum s-a întâmplat adesea pentru Strategia de la Lisabona. Consiliul European și-a dat acceptul cu ocazia summitului din 24 martie.

De ce avem nevoie de un astfel de Pact de competitivitate? Politicile actuale nu sunt oare suficiente?

Pentru o țară, a fi competitivă înseamnă a putea produce pentru a răspunde cererii interne și exportului. Putem avea deficite, dar acestea nu pot fi finanțate la nesfârșit de alții. Solidaritatea este necesară, dar trebuie să fie condiționată de eforturi spre competitivitate. Însă coordonarea politicilor economice a fost inexistentă în anii 2000 și diferențele de competitivitate dintre statele membre s-au agravat. Acestea fragilizează Uniunea monetară și amenință Uniunea Europeană cu dezintegrarea.

La nivelul UE, experiența a demonstrat că nu există nicio posibilitate de a avansa în mod serios în formula de 27 în materie de coordonare a politicilor naționale. Există întotdeauna un stat sau mai multe care refuză sau care stau deoparte. De unde și interesul Pactului între state care au această voință. Cu toate acestea, cooperarea interguvernamentală nu se îndepărtează deloc de calea comunitară, ba dimpotrivă. Comisia trebuie să coopereze cu statele și să se concentreze asupra propriului său rol: reînnoirea pieței interne, reglementarea financiară și bancară, consolidarea bugetului european.

Gruparea liberală din Parlamentul European a criticat proiectul Pactului pentru competitivitate, oferind totodată propriile soluții. Socialiștii par să facă același lucru. Cum diferită viziunea lor față de proiectul propus?

Gruparea liberală opune metoda interguvernamentală metodei comunitare pe când, în opinia mea, după cum tocmai am arătat, trebuie să înaintăm folosindu-le pe ambele. Aceste conflicte de prerogative nu îi interesează pe cetățeni, conținutul Pactului fiind ceea ce contează.

Proiectul socialist pentru competitivitate și ocupare a forței de muncă predică o guvernare economică îndreptată către

Philippe HERZOG este profesor de științe economice, fost elev al Școlii Politehnice și al Școlii Naționale de statistică și Administrație economică (ENSAE)..

Philippe HERZOG și-a început cariera în anul 1964 la Institutul Național de Statistică și Studii Economice din Franța (INSEE), unde a contribuit la dezvoltarea primului model francez de previziune economică. Din 1969 până în 2003 a predat economia în numeroase universități, printre care amintim Paris-X Nanterre. S-a alăturat Partidului Comunist Francez (PCF) și a fost ales membru al biroului politic în anul 1979, dirijând secția economică și revista „Economie și politică”; în această calitate, a fost unul din autorii Programului comun de stânga, în anii '70, program ce promova o participare sporită a salariaților la conducerea întreprinderilor. În 1996 a părăsit PCF. Între 1982 și 1988 a fost membru al Comisiei naționale de planificare, iar între 1984 și 1989 a fost membru al Consiliului economic și social.

Militant pentru integrarea europeană, este deputat european (1989 – 2004) și ocupă funcțiile de președinte al comisiei de relații economice externe, vice-președinte al comisiei pentru afaceri economice și monetare și vice-președinte al delegației Europa – Statele Unite; contribuțiile sale în Parlamentul European se referă la serviciile de interes general, la promovarea dialogului social și la participarea cetățenilor la sistemul instituțional.

În anul 1991 fondează asociația Confrontations Europe (<http://www.confrontations.org>), un „laborator ce furnizează reflecții și idei despre schimbările care se produc în prezent în Europa și în lume și formulează propuneri pentru transformările socio-economice și politice”. Philippe HERZOG este autorul a numeroase lucrări, cea mai recentă lucrare a sa este „Une tâches infinies – fragments d'un projet politique européen”. Susținând un act unic în vederea consolidării pieței interne și a definirii unei dinamici politice pentru Uniunea Europeană, Philippe HERZOG ocupă din anul 2010 funcția de consilier special pe lângă Michel BARNIER, comisar european pentru piața internă și servicii.

un plus de creștere, cu garanții sociale. Noi susținem voința de a asocia competitivității exigența solidarității. Dar problema acestui proiect este că pare a fi crispat pe protecția drepturilor sociale naționale. Este suficient de conservator în această privință, în vreme ce problema este să reînnoim sistemele noastre sociale conform noilor nevoi și în cadrul mondializării.

Cu ocazia reuniunii din 11 martie a șefilor de stat și de guvern din statele membre ale zonei euro a fost adoptat Pactul pentru euro. Ce aduce în plus față de primele versiuni ale Pactului pentru competitivitate? Ce impact va avea asupra situației prezente?

Devenit „Pactul pentru euro”, acesta adaugă crearea unui „Mecanism european de stabilitate”, deci de solidaritate financiară, disciplinelor competitivității. Este corect așa.

Definirea principiilor pentru competitivitate este clară și în această fază nu este impus nimic. Fiecare stat membru își va defini prioritățile și se va compara cu celelalte: este bine așa. Impactul va depinde așadar de eforturile fiecăruia. Pactul este fragil: realizarea sa necesită un dialog social puternic, o perseverență politică. Trebuie curaj și un spirit de răspundere.

Ce evoluție aveți în vedere pentru viitorul zonei euro?

Contrar anumitor discursuri apocaliptice, consider că guvernele din zona euro vor face totul pentru a evita disoluția sa. Aceasta ar avea în fapt un cost politic și economic mult prea grav pentru ansamblul statelor europene, inclusiv Germania.

Un pas în direcția unei mai mari cooperări și convergențe este așadar un semnal pozitiv. Dar presiunile puse asupra guvernelor actuale din zona euro nu sunt lipsite de amenințări la adresa acestui proces. Trebuie să îl susținem!

Interviu realizat de **Mihai Sebe**

În data de **17 februarie 2011** Philippe Herzog a susținut o prelegere în cadrul unui **eveniment IER**, din seria **România – Franța: Împreună în Europa**.

LANSARE STUDII DE STRATEGIE ȘI POLITICI – SPOS 2010



Studiile de strategie și politici (SPOS) sunt realizate anual de IER începând din 2006 și continuă seria studiilor PAIS (Pre-Accession Impact Studies), lansată în 2001. Scopul seriei SPOS este de a sprijini factorii de decizie din România în îndeplinirea obligațiilor de stat membru al UE și de a furniza elemente pentru fundamentarea politicilor postaderare și a pozițiilor României vizând construcția europeană.

Seria SPOS 2010 a fost lansată în data de **30 martie 2011**, la sediul Reprezentanței Comisiei Europene în România. În cadrul evenimentului au prezentat puncte de vedere oficiale **Bogdan Mănoiu**, Ministru, Șeful Departamentului pentru Afaceri Europene, **Leonard Orban**, Consilier prezidențial pentru afaceri europene, Președinte de onoare al IER **Gabriel Micu**, consilier diplomatic, Secretariatul General al Guvernului, **Florin Pogonaru**, Președintele Consiliului de Administrație al IER și Președinte al AOAR*, **Niculae Idu**, Șeful Reprezentanței CE în România și **Gabriela Drăgan**,

Director General al IER. De asemenea, coordonatorii și autorii studiilor au prezentat principalele rezultate ale cercetărilor.

Studiile din seria SPOS 2010 abordează noi cerințe, de mare importanță și actualitate pentru evoluția României în spațiul european, precum: impactul Tratatului de la Lisabona asupra instituțiilor și politicilor din România (**Tratatul de la Lisabona: implicații asupra instituțiilor și politicilor românești**), Strategia Europa 2020 (**Noua Strategie europeană pentru creștere economică și ocuparea forței de muncă (Europa 2020): obiective, instrumente de monitorizare a implementării, resurse instituționale, recomandări de implementare**), strategia UE pentru regiunea Dunării (**Strategia Uniunii Europene pentru regiunea Dunării. Proces, implementare și priorități**), politica industrială, competitivitate și creștere economică (**Potențialul competitiv al creșterii economice: linii directoare pentru o nouă politică industrială în România**).

Studiile sunt disponibile online în format bilingv (română și engleză) pe www.ier.ro, secțiunea Publicații IER.

Mihai Sebe

IER a lansat proiectul Pregătirea Republicii Moldova pentru o zonă de liber schimb cuprinzătoare cu Uniunea Europeană

Cu acest prilej, IER și Departamentul pentru Afaceri Europene (DAE) au organizat în data de **1 aprilie** a. c. la Centrul Infoeuropa o **conferință de presă**. La eveniment au participat **Bogdan Mănoiu**, Ministru, Șeful DAE, **Leonard Orban**, Consilier prezidențial pentru afaceri europene, Președinte de onoare al IER, **Gabriela Drăgan**, Director General al IER, **E.S. Iurie Reniță**, Ambasadorul Republicii Moldova la București, **Dinu Toderășcu**, Program Manager pentru Moldova, Ucraina și Rusia, Biroul Black Sea Trust for Regional Cooperation (BST), București și **Viorel Chivrigă**, Director de Departament în cadrul IDIS - Viitorul din Chișinău.



Proiectul va fi derulat de IER în parteneriat cu asociația IDIS - Viitorul, în perioada martie - octombrie 2011 și este finanțat de BST (German Marshall Fund). Prin acest proiect se va asigura sprijinirea autorităților din Republica Moldova implicate direct în procesul de negociere pentru încheierea unui acord de liber schimb cu UE. Pentru atingerea acestui scop, există trei componente ale proiectului: un curs de formare (la Chișinău) pentru 30 de funcționari din administrația publică centrală din Republica Moldova pe tema comerțului liber în cadrul UE; elaborarea și publicarea unui studiu despre **consecințele zonei de liber schimb aprofundate și cuprinzătoare asupra economiei Republicii Moldova**; stimularea și organizarea de dezbateri pe tema comerțului liber în cadrul UE, colaborare și transfer de expertiză.

Participanții la conferința de presă au salutat inițiativa IER de a derula un astfel de proiect, menit să contribuie la transferarea expertizei românești către administrația publică din Republica Moldova, într-un context în care prioritatea autorităților de la Chișinău rămâne demararea Acordului de liber schimb.

Pentru sinteza conferinței, accesați www.ier.ro, secțiunea Comunicare și Marketing / Arhivă evenimente.

Agnes Nicolescu

* Asociația Oamenilor de Afaceri din România

Bogdan Murgescu,
România și Europa: Acumularea decalajelor economice (1500 – 2010),
 Polirom, 2010, 523 p.

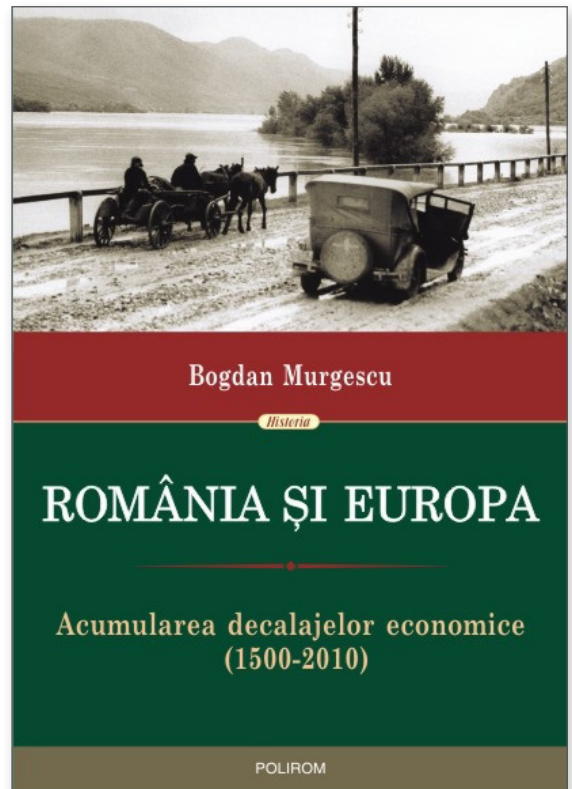
Tema decalajelor este una de mare actualitate, nu numai în istoriografie, ci și în construcția europeană.

STRATEGIA POST-ADERARE A ROMÂNIEI dedică un capitol EVALUĂRII DECALAJELOR FAȚĂ DE MEDIA UNIUNII EUROPENE, distingând cinci tipuri de decalaje: economice, sociale, instituționale, educaționale și în domeniul CDI (cercetare – dezvoltare – inovare)¹. În termeni actuali, decalajele economice sunt cuantificabile prin mai mulți indicatori: rata de creștere a Produsul Intern Brut (PIB), productivitatea muncii, contribuția sectoarelor economice la formarea PIB, PIB/locuitor, rata inflației, rata șomajului, nivelul salariului minim pe economie, deficitul bugetar, rata datoriei publice. Comparația prezentă cu media din Uniune este exactă și se exprimă în cifre, grafice, care au la bază datele Eurostat. De nenumărate ori, chiar dacă se înregistrează creșteri, de exemplu la productivitatea muncii pe persoană angajată, decalajul rămâne (se micșorează, este constant sau crește).

Despre cauzele și acumularea istorică a decalajelor economice tratează istoricul **Bogdan Murgescu**, având la dispoziție peste cinci secole de istorie europeană și trei repere de comparație pentru România (Țările Române, Principatele Române, Vechiul Regat, România Mare, România de astăzi). Cele trei state al căror parcurs este analizat – Danemarca, Irlanda și Serbia – au fost alese pentru asemănările de la anul 1500 (agrare, relativ periferice în raport cu centrele de putere și cu rețelele de schimburi economice) și pentru deosebirile izbitoare de la 2010. De ce Danemarca și Irlanda au reușit performanțe economice, în vreme ce România și Serbia sunt încă „înapoiate”?

La această întrebare autorul răspunde metodic, mai întâi prin structura cărții și a fiecărui capitol. Cele cinci capitole divizează timpul și instituie un raport invers proporțional între perioada acoperită și numărul de pagini dedicate acesteia: **Epoca modernă timpurie**, adică trei secole, în o sută de pagini (p.23 – 101), **Secolul al XIX-lea** (p.103 – 204), **Epoca interbelică** (p.205 – 314), **Epoca postbelică** (p.315 – 464) și **Epilog. România după 1989 - avatarurile integrării în Uniunea Europeană** (p.465 – 481). În cele șapte pagini care țin loc de concluzii, Bogdan Murgescu dă un nume întregii perioade („experiențe europene”) și discută trei concepte: *înapoiere*, *decalaje*, *convergențe*. Raportat la perioada acoperită, capitolele despre secolul XX au ponderea cea mai mare și aduc cititorul în fața unor date statistice și a unor analize cu valoare de revelație.

De fapt, întreaga carte – rodul a 12 ani de reflecție documentată – respiră benefic în ritmul unei metode istoriografice riguroase și dezinhibate. De aceea, cartea s-a bucurat de aprecieri pozitive în presă² („cartea anului”). Structura cărții arată atât intenția autorului de a sistematiza într-un mod accesibil o mulțime de chestiuni, cât și faptul că o materie atât de polimorfă nu este o mulțime amorfă, ci că ea poate fi stăpânită și ordonată pentru cunoaștere. Logica structurii adaugă valorii cognitive a cărții și pe cea didactică.



Cartea a prilejuit o dezbatere organizată de IER în parteneriat cu Departamentul pentru Afaceri Europene, la 16 martie 2011. La eveniment a participat autorul, prof. univ. dr. **Bogdan Murgescu**, alături de **Răzvan Horațiu Radu**, Subsecretar de Stat, Departamentul pentru Afaceri Europene, **Constantin Rudnițchi**, analist economic, **Cristian Ghinea**, Directorul Centrului Român de Politici Europene, prof. univ. dr. **Gabriela Drăgan**, Director general al IER și un public numeros. Participanții au apreciat demersul critic al cărții, valoarea sa științifică și proiecția pe care studiul istoriei o oferă asupra viitorului.

¹ <http://www.gov.ro/upload/articles/100071/strategie-post-aderare2a.pdf>

² Vezi, de exemplu, Cristian Ghinea, Ce am făcut în ultimii 500 de ani, in „Dilema Veche”, nr.359 din 30 decembrie 2010, <http://www.dilemaveche.ro/sectiune/editoriale-opinii/articol/ce-am-facut-ultimii-500-ani>

Câteva paliere de lectură

Cititorul poate să opteze în funcție de interes și preferințe fie să urmărească secvențele în continuitate cronologică, fie să treacă direct la capitolele despre secolul XX, mai apropiate de experiențe trăite, fie să selecteze una dintre cele patru realități economice analizate:

- Țările Române – fiscalitate, comerț, structuri productive; Principatele Române – importuri, exporturi, structură socială etc.
- Danemarca – un regat la periferia Europei Apusene; succes și promovare în liga economiilor dezvoltate etc.
- Irlanda – Marea Foamete ca răscruce a dezvoltării; „tigrul economic al Europei” etc.
- Serbia – avantajele și dezavantajele stăpânirii otomane; Iugoslavia – modelul celei de-a treia căi etc.

Despre PRE-CONCEPȚII

Secvențele acestea plasate în partea introductivă a primelor patru capitole sunt de fapt sinteze și concluzii. Sunt rezultatul erudiției și al reflecției critice și pot fi citite separat.

Pentru secolele XVI – XVIII autorul identifică o serie de „pre-concepții” (p.27 – 29), așa cum au rezultat din studiul istoriografiei și dintr-un mini-sondaj de opinie asupra unui public mediu educat. Deși imaginea epocii este în general dominată de clișee precum „decădere” și „jaf fanariot”, în fapt epoca a cunoscut creștere demografică și economică. Alte „pre-concepții”, tratate similar, ne așteaptă în fiecare capitol (p.107 – 111 despre falsa impresie că bilanțul economic ar fi la fel de bun ca bilanțul național în secolul XIX; p.212 – 214 despre falsa opinie că perioada interbelică ar fi fost un succes economic; p.325 – 328 despre judecățile de ansamblu și strategiile discursive cu privire la „experimentul dezvoltării socialiste în România”).

Publicul de cele mai diverse formații – antropologie, istorie, sociologie, științe politice, economie, drept etc. – va avea satisfacții intelectuale fie și după o lectură parțială a acestei cărți, iar publicul instruit, de orice formație, va fi încântat să parcurgă cinci secole de istorie și să ajungă la o înțelegere nuanțată pe care nu o poate avea dintr-un manual.

Mariana Bara

actualitate

Cercetarea ca branding

Din 1990 a apărut pe harta educațională din România un număr mare de universități de stat sau private. Unii spun că ar fi prea multe – ceea ce ar putea fi adevărat – însă, important este faptul că mulți tineri – și mai puțin tineri – au un acces de neimaginat la educație, de neimaginat cu niște ani în urmă. Pe de altă parte, există o anumită concurență între universități în ceea ce privește numărul studenților și faima. Aceasta, de exemplu, este importantă pentru cei implicați în cercetare, instituțional sau nu. Are loc un număr mare de simpozioane, conferințe etc. Puține dintre ele sunt gratuite, dar cele mai multe nu sunt, căci necesită investiții, iar investițiile în cercetare înseamnă valoare adăugată pe termen lung.

IER încurajează cercetarea științifică, chiar dacă aceasta nu este o sarcină explicită în fișa postului. Evident că astfel de „ieșiri” înseamnă că alte zeci de oameni află despre institut, și mult mai mulți atunci când prezentările sunt publicate.

Astfel că la conferința interdisciplinară, *Traducere, semiotică, antropologie: transferul reperelor sociale și identitare*, organizată de Universitatea Spiru Haret din București, între 25 și 26 februarie 2011, IER a participat cu două lucrări de specialitate. Cele 10 secțiuni paralele ale conferinței au atras în jur de 80 participanți din București, Timișoara, Iași, Craiova, Oradea, Constanța și din diferite țări, precum: Franța, Grecia, Spania, Italia, Austria și Polonia.

Comunicarea Mariane Bara, *Repere de identitate culturală în traducere*, poate fi sintetizată printr-un pasaj din partea introductivă, în care explică faptul că dacă definim „<<traducerea>> ca activitate care presupune transferuri

de semnificații dinspre limba sursă spre limba țintă, atunci atât limba sursă cât și limba țintă trebuie privite în dubla lor ipostază: de expresie a unei culturi și de vehicul al acelei culturi. Acest aspect este corelat cu competențele culturale ale traducătorului, care trebuie să refacă anumite acte de limbaj și situează pragmatic și comunicațional mesajul, pentru a transmite sensul, și nu o secvență de formați morfologici”.

În lucrarea mea, *Épatez le bourgeois! – Visual contrastive semiotics*, așa cum se observă din titlu, am dorit să prezint nu ceva distant, ci incitant. În ceea ce privește tema lucrării, această face parte din preocupările mele curente legate de artă, din acest motiv constituie o călătorie în istoria artei, cu un interes special acordat *avangardei*, și strădaniei avangardiștilor de a șoca *burghezia*, de a-l face pe *burghez* să își conștientizeze propria ipocrizie. Din nefericire, în timp, în special cu Warhol, lucrurile cumva s-au întors pe dos și astăzi, și pe fondul crizei economice, valul *avangardei* a devenit doar un mic clipocit pe suprafața apei.

A fi vizibil în lumea academică este un lucru benefic pentru IER. Arată că gândim creativ, că putem fi cu un pas înaintea celorlalți. În ziua de astăzi, într-un mediu foarte competitiv, nu este suficient să știi cum să faci un lucru, ci trebuie să știi și cum să îți vinzi produsul, cum să îți creezi propriul brand. Ca traducători, revizori sau terminologi, suntem invizibili, dar ca cercetători, nu suntem. Cercetarea este un produs de lux și, cu atât mai mult, ar trebui să aibă o poveste atașată, un brand. Brandurile creează branduri și brandurile vor fi întotdeauna branduri.

Gigi Mihăiță

Decizii privind zona euro

Tema stabilității financiare este extrem de puternică în acest an. Consiliul, la propunerea Grupului de lucru pentru guvernarea economică, susține crearea unui **Mecanism european de stabilitate**, în jurul căruia se concentrează principalele reuniuni ale instituțiilor cu rol în elaborarea și aplicarea politicilor financiare și economice. Mecanismul și **Pactul euro plus¹** sunt prioritățile agendei actuale.

Moneda euro a fost adoptată până în prezent în 17 state membre ale Uniunii Europene (în ordine cronologică): Belgia, Germania, Irlanda, Spania, Franța, Italia, Luxemburg, Țările de Jos, Austria, Portugalia, Finlanda, Grecia, Slovenia, Cipru, Malta, Slovacia și Estonia. Miniștrii de finanțe din aceste state alcătuiesc Eurogrupul, un organism informal la început, dar care capătă tot mai mult rolul unei influente instituții formale.

Stabilitatea financiară a zonei euro este o preocupare a instituțiilor UE, mai cu seamă după declanșarea crizei. Este tot mai vizibil faptul că metoda comunitară în acest domeniu este mai puțin folosită, metoda cooperării interguvernamentale fiind preferată. În acest sens, este semnificativ calendarul stabilit de Consiliu până la acordul general dintre președinție și PE², prevăzut pentru luna iunie. Grupul de lucru propus de Consiliu în martie 2010 și-a prezentat propunerile în octombrie 2010, iar Herman Van Rompuy³, Președintele Consiliului European, subliniază în toate intervențiile sale că Uniunea Monetară europeană nu poate funcționa pe termen lung fără o coordonare crescută.

În acest sens, parcurgerea site-ului Consiliului permite elaborarea unei succinte prezentări cronologice a principalelor reuniuni cu privire la politica financiară în zona euro, care ar putea ilustra cât de fierbinte este această problematică. Necesitatea și importanța deciziilor la nivelul UE se reflectă în rolul preponderent al Consiliului în reuniunile sale formale și informale, în rolul emergent al Eurogrupului (vezi și reuniunea informală din 11 martie 2011), în relațiile la nivel decizional cu Comisia și cu Parlamentul.

data	eveniment / instituție	DECIZII
25 – 26 martie 2010	Consiliul European	înființarea Grupului de lucru pentru a stabili măsuri necesare în situația de criză și pentru disciplina bugetară
21 octombrie 2010	raport al Grupului de lucru prezentat Consiliului	recomandările Grupului de lucru pentru guvernarea economică (prezidat de Herman Van Rompuy)
28 – 29 octombrie 2010	Consiliul European ⁴	propunere: Mecanismul european de stabilitate (MES)
28 noiembrie 2010	declarație Eurogrup	definește elementele cheie ale MES
16 – 17 decembrie 2010	Consiliul European	modificarea limitată a TFUE pentru a institui MES
4 februarie 2011	Consiliul European	consolidarea Pactului de solidaritate și de creștere; răspuns la criză
11 martie 2011	reuniune informală 17 șefi de stat sau de guvern din zona euro; mesajul Președintelui Consiliului European : „a avea o monedă unică înseamnă a acționa în comun”	Concluzii: 1. a fost aprobat Pactul pentru euro; 2. pregătirea MES pentru Consiliul din 24 – 25 martie; 3. continuarea și finalizarea celor șase propuneri legislative ale Comisiei referitoare la guvernarea economică
14 martie 2011	reuniune Eurogrup	pregătirea MES
15 martie 2011	Consiliul Afaceri Economice și Financiare (ECOFIN) ⁵	abordarea generală pentru un pachet de măsuri care să întărească guvernarea economică; negocieri cu PE
24 – 25 martie 2011	Consiliul European	Pactul euro plus – „o coordonare mai strânsă a politicii economice pentru competitivitate și convergență”
25 martie	Banca Centrală Europeană	evoluțiile monetare în zona euro în februarie 2011
24 iunie 2011	Consiliul European	acord general cu PE privind recomandările Grupului de lucru pentru guvernarea economică

¹ Consiliul European 24 - 25 martie 2011. Concluzii http://www.consiliium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/RO/ec/120300.pdf

² Parlamentul European.

³ Final report of the task force, 21 October 2010: http://www.consiliium.europa.eu/uedocs/cms_Data/docs/pressdata---/en/ec/117236.pdf

⁴ http://www.consiliium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/RO/ec/119828.pdf

⁵ http://www.consiliium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/en/ecofin/119938.pdf

Dacă la început ECOFIN era formațiunea Consiliului cu rolul de a stabili politica financiară, după adoptarea Tratatului de la Lisabona, asistăm la o creștere sporită a atribuțiilor unei instituții noi a UE, și anume Banca Centrală Europeană. ECOFIN rămâne un actor important⁶ care agreează măsurile pentru întărirea guvernanței economice în UE, mai cu seamă în zona euro, ca răspuns la fenomenele din piețele datoriilor suverane.

Pactul euro plus, așa cum a fost convenit la ultima reuniune a Consiliului de către șefii de stat sau de guvern din zona euro, pact la care a aderat și România, va oferi o nouă calitate coordonării politicii economice.

Pentru analiza critică a Concluziilor Consiliului, vezi **A quantum leap in economic governance - but questions remain**, <http://www.epc.eu>

Mariana Bara

actualitate

Noua Agenție pentru domeniul Energiei deschisă în Slovenia

Agenția pentru Cooperarea Autorităților de Reglementare din Domeniul Energiei (ACER), cu sediul în Slovenia, și-a preluat în mod oficial atribuțiile în 3 martie, în aceeași zi în care Al treilea pachet pentru liberalizarea sectorului energetic a intrat în vigoare. Importante personalități oficiale au fost prezente la ceremonia de deschidere din Ljubljana, inclusiv Comisarul European pentru energie, Günther Oettinger, Primul Ministru al Sloveniei, Borut Pahor, Directorul ACER, Alberto Pototschnig și Ministrul pentru Energie din Slovenia, Darja Radič.

Rolul ACER este de a completa și coordona autoritățile naționale de reglementare din domeniul energiei. ACER participă la crearea normelor rețelei europene prin adoptarea de decizii individuale privind accesul și siguranța operațională pentru infrastructura transfrontalieră, dacă agențiile naționale nu reușesc să ajungă la un acord. De asemenea, ACER acordă consultanță instituțiilor europene pe probleme de energie. ACER răspunde în fața Parlamentului European și a Consiliului. Prin activitatea sa, ACER va contribui la liberalizarea piețelor comunitare de electricitate și gaze naturale.

Piețele de electricitate și gaze naturale au o mare importanță pentru economia UE. Pe măsură ce rezervele se reduc și cerința consumatorilor crește, gazele naturale capătă o importanță deosebită pentru UE; această resursă trebuie să rămână atât disponibilă, cât și de încredere. Situația este similară în ceea ce privește electricitatea, iar statele membre au căzut de acord asupra unui plan ambițios de construire a celei mai mari piețe de electricitate care să conecteze peste 500 de milioane de consumatori de pe întreg continentul.

Primele directive care urmăreau deschiderea piețelor de electricitate și gaze naturale au fost adoptate la sfârșitul anilor '90. Comisia Europeană susține că liberalizarea crește competitivitatea și eficiența sectorului energetic și, prin urmare, îmbunătățește economia europeană în ansamblul ei. În ziua de azi consumatorii industriali și cei privați pot, cel puțin teoretic, să își aleagă liberi furnizorul de energie în urma intrării în vigoare a directivelor UE în 2004 și 2007, dar



încă există numeroase obstacole, iar piața europeană unică a energiei este încă departe de a fi o realitate. Comisia Europeană a făcut și alte propuneri legislative, inclusiv Al treilea pachet pentru liberalizare. Scopul este de a face piața energiei pe deplin funcțională și de a crea o piață unică de gaze naturale și electricitate în cadrul UE. Aceasta va ajuta la menținerea prețurilor cât mai reduse cu putință și va crește standardele serviciilor și siguranța aprovizionării. Îmbunătățirile pe care pachetul dorește să le aducă sunt: întărirea puterilor agențiilor naționale de reglementare în domeniul energiei, păstrarea acestor agenții de reglementare independente de industrie, creșterea cooperării.

Consumatorii sunt avantajați de noua legislație europeană: concurența reglementată în mod corespunzător va oferi cel mai bun preț consumatorilor, iar noile termene introduse fac posibilă schimbarea furnizorilor în numai trei săptămâni.

Agnes Nicolescu
Flavia Durach

⁶ COUNCIL OF THE EUROPEAN UNION, Brussels, 15 March 2011, 7691/11 PRESSE 63, Council reaches agreement on measures to strengthen economic governance, http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/en/ecofin/119888.pdf

Foia de parcurs a Comisiei Europene pentru o economie cu emisii reduse de carbon



Comisia Europeană și-a prezentat, în data de 8 martie 2011, punctul de vedere asupra modalității de a reduce emisiile de gaze cu efect de seră cu 80 – 95% până în 2050. Comunicarea Comisiei, denumită „Foia de parcurs către o economie cu emisii reduse de carbon până în 2050”, include direcții practice pentru atingerea acestei ținte și este destinată utilizării de către jucători din domenii economice cheie. De asemenea, foia de parcurs arată cum investiții suplimentare în tehnologii eficiente energetic și curate pot duce la reduceri mai mari de emisii în următoarele decenii. Asemenea investiții vor conduce la o economie ecologică și, de asemenea, vor crea locuri de muncă și vor reduce importurile europene de energie. Noile tehnologii vor reduce costurile cu poluarea și sănătatea într-un plan de investiții profitabil.

Foia de parcurs va fi urmată de un nou Plan privind eficiența energetică, pentru a fi atins obiectivul UE de economisire a energiei și pentru a susține strategia pe termen lung privind eficiența resurselor și clima. Obiectivele Europa 2020 pentru o Europă eficientă în utilizarea resurselor de energie vizează: reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră cu 20%, creșterea cotei de energii regenerabile la 20% din consumul UE și atingerea unei reduceri cu 20% a consumului de energie primară, comparativ cu proiecțiile, prin îmbunătățiri privind eficiența energetică.

Una dintre țările cele mai entuziaste este Irlanda, care și-a stabilit o țintă de 40% în ceea ce privește cota de energii regenerabile din sectorul energetic, ceea ce înseamnă dublul țintei europene. Pentru atingerea acestui obiectiv, Irlanda își va crește considerabil capacitatea de producție de energie eoliană. În mai puțin de zece ani, cota de energie eoliană din Irlanda va fi mai mare decât în orice altă țară europeană. Această țară va deveni un exemplu (și, de asemenea, un experiment) pentru alte state europene pentru „eliminarea totală a emisiilor de carbon”, după cum susține CE că se va întâmpla până în 2050.

Foia de parcurs este o inițiativă cu beneficii multiple pentru UE. Europa are o poziție fruntașă în domeniul tehnologiilor inovatoare, cu emisii reduse de carbon; se estimează că în 2009 emisiile de gaze cu efect de seră de la cele 27 de state membre au fost cu 16% mai mici decât nivelul din 1990. Menținerea acestei tendințe va permite Europei să profite de pe urma noilor surse de creștere și să creeze noi locuri de muncă. O economie cu emisii reduse de carbon este mai puțin vulnerabilă la viitoarele șocuri petroliere și alte crize energetice.

Foia de parcurs și Planul privind eficiența energetică, alături de Cartea albă privind transporturile, documente adoptate în cursul lunii martie, sunt principalele componente ale strategiei energetice Europa 2020. Totodată, Comisia pregătește o Comunicare privind folosirea eficientă a resurselor și o Foie de parcurs Energia 2050 care urmează a fi adoptate în cursul acestui an.

Agnes Nicolescu
Flavia Durach

Poziția Consiliului European privind situația Libiei

La 11 martie 2011, Consiliul European s-a reunit la Bruxelles în cadrul unei sesiuni extraordinare pentru a analiza situația Libiei. Protestele și revoltele din Libia au început din februarie, ducând la războiul civil dintre forțele anti-guvernamentale și susținătorii dictatorului Muammar Gaddafi, conflict soldat cu numeroase victime în rândul populației.

Consiliul European condamnă represaliile violente și utilizarea mijloacelor militare de către regimul libian împotriva cetățenilor și încălcarea sistematică a drepturilor omului. În acest sens, Consiliul susține Rezoluția 1970 a Consiliului de Securitate al ONU. Rezoluția prevede

încetarea tuturor formelor de violență împotriva civililor, reforme pașnice, conformarea autorităților la prevederile dreptului internațional, respectarea drepturilor omului și a legislației privind refugiații, autorizarea statelor membre pentru adoptarea măsurilor de protecție a civililor și a zonelor aflate sub amenințarea unui atac, asistență pentru punerea în aplicare a zonei de excludere aeriană și a embargoului asupra armelor.

Consiliul va coopera cu ONU, Liga Arabă, Uniunea Africană și cu partenerii internaționali pentru a răspunde crizei, iar responsabilii identificați vor suporta consecințele. Cât despre Muammar Gaddafi, acesta trebuie să se retragă

imediat de la putere, întrucât regimul său și-a pierdut legitimitatea și nu mai reprezintă un interlocutor pentru UE. Libia trebuie să se angajeze într-o tranziție către democrație, să construiască un stat constituțional și să dezvolte statul de drept. În acest sens, UE a recunoscut consiliul interimar de tranziție din Benghazi ca interlocutor politic.

UE este dispusă să intervină pentru a asigura evacuarea cetățenilor UE sau a altor resortisanți în condiții de siguranță, pentru a mobiliza ajutoarele umanitare în zonă, a monitoriza impactul evenimentelor și fenomenul de migrație. UE va asigura sprijinul financiar și tehnic în vederea îmbunătățirii controlului frontierelor și pentru a facilita returnarea migranților în țările de origine. De asemenea, va elabora un plan pentru dezvoltarea capacităților de gestionare a fluxurilor de migrație. UE se angajează în mai multe direcții: să sprijine dezvoltarea economică a zonei, stabilizarea democrației și a instituțiilor democratice, respectarea libertății de exprimare, consolidarea societății civile, reducerea sărăciei și a nedreptății sociale.

Consiliul European susține aplicarea Rezoluției 1973 aprobată de Consiliul de Securitate al ONU la 17 martie, care permite intervenția militară și instaurarea zonei de interdicție aeriană în Libia, în vederea protecției civililor.

Consiliul European de primăvară din 25 martie a decis să continue operațiunile militare până când obiectivele Rezoluției 1973 vor fi îndeplinite, și să intensifice eforturile



de acordare a asistenței umanitare. De asemenea, vor fi adoptate sancțiuni suplimentare, inclusiv măsuri care să garanteze că veniturile din exportul de petrol și gaz nu ajung la regimul Gaddafi.

Pentru detalii privind declarațiile Consiliului European în problema Libiei, puteți citi http://www.consiliium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/en/ec/119780.pdf.

Oana Ștefăniță

SUMMITUL EUROPA 2020



În data de 15 martie 2011 a avut loc la Bruxelles Summitul Europa 2020. Cu această ocazie a fost publicat un *plan de acțiune pentru lumea post-criză*, o colecție de eseuri aparținând unor experți în domeniu, care detaliază temele cuprinse în cadrul Strategiei.

Întâlnirea a avut loc la doar câteva zile după Summitul extraordinar al liderilor din zona euro unde s-au discutat planurile pentru un nou Pact pentru Competitivitate și au fost dezbătute soluții cu privire la viitorul economic și social al Europei.

Președintele Comisiei Europene, José Manuel Durao Barroso a subliniat¹ necesitatea cooperării dintre statele membre în scopul reformării europene cât mai rapide. Președintele a atras atenția că transformările la nivel global obligă Uniunea Europeană să evolueze în același sens pentru a nu rămâne în urma unor state precum China sau India, de aceea, principalul subiect de discuție a fost creșterea sustenabilă prin intermediul reformelor propuse de noua strategie. Acestea se referă la crearea locurilor de muncă, atingerea unui nivel ridicat de trai și îmbunătățirea generală a calității vieții.

Deși comparată cu Strategia Lisabona, care a eșuat în încercarea de a face din Europa cea mai dinamică și competitivă economie a lumii, Strategia Europa 2020 este diferită, deoarece scopurile sunt clare: propune șapte inițiative semnificative concrete și o structură de guvernare întărită, inclusiv Semestrul european.

De asemenea, toate cele zece acțiuni urgente articulate în Analiza anuală a creșterii economice se regăsesc în Strategia Europa 2020. Menirea acestora este de a promova consolidarea fiscală, de a corecta dezechilibrele macro-economice și de a asigura stabilitatea financiară, dar și de a crea noi locuri de muncă, de a potența Piața Unică, de a atrage capitalul privat și de a facilita accesul la energie ieftină. Pactul pentru euro² detaliază o serie de măsuri în concordanță cu Strategia și reflectă

¹ <http://www.lisboncouncil.net/news-a-events/254-president-barroso-keynotes-the-europe-2020-summit.html>.

² Care stă la baza Pactului euro plus, adoptat la Consiliul European din 24 - 25 martie 2011.

totodată acțiunile prioritare, așa cum au fost identificate acestea în Analiza anuală a creșterii economice din luna ianuarie 2011. Urmând liniile din Strategia Europa 2020, Pactul recunoaște necesitatea consolidării bugetare și a reformelor structurale, cerințe esențiale pentru a asigura competitivitatea, ca și necesitatea investițiilor în industriile viitorului, mai ales în domeniile de cercetare și inovare.

Ne aflăm pe drumul cel bun, subliniază președintele Comisiei, dar este nevoie de o acțiune concertată și urgentă a tuturor actorilor implicați pentru o bună aplicare a Strategiei în scopul obținerii creșterii economice sustenabile.

Anca Mihalache

promo

Lansarea Proiectului de Studii de Strategie și Politici SPOS 2011

IER, prin Compartimentul Studii și Analize, lansează o nouă serie de studii ce urmăresc sprijinirea procesului de elaborare și fundamentare a strategiilor și politicilor României în perioada post-aderare.

Studiile incluse în cadrul proiectului **SPOS 2011** abordează următoarele **teme de cercetare:**

- 1. Reforma Politicii Agricole Comune în contextul perspectivei bugetare post-2013;**
- 2. Implicațiile aderării României la inițiativa Euro Plus și/sau la zona euro asupra practicii fiscal bugetare;**
- 3. Semestrul European și asigurarea unei creșteri economice sustenabile prin însănătoșirea finanțelor publice. Lecții pentru România din perspectiva sustenabilității finanțelor publice;**
- 4. Analiza evoluțiilor politicilor sociale în UE în ultimii trei ani – pensii suplimentare/private și impactul îmbătrânirii populației.**

Activitatea de cercetare se va derula în perioada mai – decembrie 2011.

Informații suplimentare privind proiectul SPOS 2011 și selecția cercetătorilor vor fi disponibile în curând pe www.ier.ro, secțiunea **Cercetare în Afaceri Europene / Proiecte în curs**

Calendar evenimente IER — aprilie 2011

19 aprilie 2011 – Conferința Creșterea economică verde - premisă pentru dezvoltarea durabilă

28 aprilie 2011 – Dezbateră din ciclul Politicile României privind studiul *Potențialul competitiv al creșterii economice: linii directoare pentru o nouă politică industrială în România*, din seria SPOS 2010

Redactor-șef: Mădălina Magnusson
Redactori: Mariana Bara, Agnes Nicolescu, Mihai Sebe
Grafică & DTP: Monica Dumitrescu
Versiunea în limba engleză: Loredana Licuța, Vlad Mihai, Mihaela Papa

* Textele publicate în acest Newsletter exprimă opinia autorilor și nu reprezintă poziția oficială a Institutului European din România.

ISSN 2065 - 457X

Pentru a primi viitoarele numere ale Newsletterului IER, vă puteți abona accesând următorul link: www.ier.ro.



Institutul European din România
Bld. Regina Elisabeta nr. 7-9, RO - 030016, București, România
Tel: (+4021) 314 26 96/ 133 / Fax: (+4021) 314 26 66
Contact: newsletter@ier.ro
Web: www.ier.ro